

Särtryck ur

CJP NYHETSREV

Nr 49:3 Juni 2010

JAG HAR ALDRIG VARIT I ZANZIBAR

av Hillevi Furtenback

Jag har aldrig varit i Zanzibar. Staden har kallats för porten till den mörka kontinenten dvs Afrika, och det var från Afrika människosläktets vandring började enligt evolutionsteoretiker och genetiker för oändligt länge sedan. Kanske är vi alla efterkommande till de cirka tolv tusen etiopier som en gång bodde bortom porten till den mörka kontinenten.

Hillevi Furtenback är dipl dröm-coach IDP med praktik i Solna och Helsingfors. Hon har tidigare arbetat som organisationskonsult och internationell projektledare med inriktning på multikulturella frågor.

Jag har drömt om Zanzibar, kryddoftande, myllrande, exotiskt, men jag har aldrig varit där. Den som däremot besökt Zanzibar är författaren Birgitta Lindqvist. Hon skriver i ingressen till sin bok "Genom porten": "När jag besökte Zanzibar, slavön i Indiska Oceanen utanför Afrikas kust, drabbades jag av magsmärtor." Hon stapplar fram i gränderna i den tusenåriga stenstaden, hamnar på ett museum, sätter sig på en stol med huvudet mellan benen för att inte svimma. När hon så småningom orkar se sig omkring befinner hon sig bland akvareller, som alla föreställer portar.

Zanzibars portar är magnifika konstverk i trä med utsirningar i morisk stil och försedda med metalltappar till skydd mot anstormande elefanter. Vid ett experiment försökte man utrona vilka ljud människan upplever mest hotfulla. Försökspersonerna fick lyssna till tjutande sirener, morrande lejon, ylande vargar, bombkrevader. Det visade sig att det försökspersonerna blev mest skrämde av, rent panikslagna, var ljudet av en framstormande elefanthjord. I Zanzibar, porten till den mörka kontinenten, har man försett portarna med metalltappar för att skydda sig mot elefanthjordar.

Birgitta Lindqvist vacklar ut i hettan, lyckas ta sig till hotellet. På natten har hon mardrömmar. Hon jagas av okända förföljare från port till port. På morgonen återvänder hon till akvarellutställningen och köper bilden med den blå porten, som nu pryder bokomslaget till hennes berättelser.

Blått är en färg som man också ser på dörrar till hus på Nordkalotten. Den blå färgen håller onda andar borta sägs det. Zanzibars portar med försvar mot anstormande elefanter och den blå färgen på dörrar i norr uttrycker bägge en medvetenhet om människans sårbarhet, utsatthet, en medvetenhet om att människans plats i universum inte är den omnipotentas. Fa-

ror som hotar kan vara påtagliga som elefanter eller subtila som en osynlig ande.

Jag har aldrig varit i Zanzibar, men varje natt går jag in genom porten till min mörka kontinent. Jag sjunker ned i ett omedvetet tillstånd, sömn, och under drömmandet tar psykets omedvetna innehåll gestalt. Kanske jagas jag av maran som ingen blå husdörr kan hålla borta. Kanske drömmer jag om kryddoftande öar, hör vindens rassel i palmer. Kanske finns ingenting av drömmandet kvar när jag vaknar på morgonen.

Psykets mest fundamentala motsatspar är medvetandet och det omedvetna, skriver C.G. Jung. Han fortsätter "det första hindret består i att erkänna att det finns saker jag inte är medveten om". Vi vaknar varje morgon upp ur sömnens djup, upp ur ett omedvetet tillstånd. Varje morgon är en pånyttfödelse då vi gestaltar vårt liv och vår värld i medvetandet. Ändå är det svårt att ta till sig det omedvetnas realitet.

"Allt jag vet men inte just nu tänker på; allt jag en gång var medveten om men nu glömt bort; allt mina sinnen uppfattat, men inte mitt medvetande registrerat; allt som jag ofrivilligt och utan att fästa uppmärksamhet vid känner, tänker, minns, vill och gör; all framtid som formas inom mig och som någon gång kommer att bli medveten; allt detta rymms i det omedvetna." (C.G.Jung)

Jag har aldrig varit i Zanzibar, men varje natt går jag in genom porten till sömnens mörka kontinent. Jag försvinner i sömnen. Drömmandet tar vid. Bilderna är symboliska, omöjliga att tolka bokstavligt i den dröm jag kanske minns när jag vaknar. Jag famlar efter drömmens mening, vaggas den i mitt sinne. När otåligheten vill ta över, tänker jag på

CJP NYHETSREV

ISSN 1652-2125

Utges av CJP Centrum för Jungiansk Psykologi AB två ggr/år (juni och december). Ansv. utgivare: Gunlög Raihle.

den bild Marie-Claire Lundeberg med ord målade upp en gång i början av min utbildning till drömcoach – drömmar är som fiskar i vattnet, svåra att fånga med bara händerna. Lyckas man fånga en sprattlande fisk måste man hålla den kvar i vattnet. Lyfter man upp fisken i solen dör den.

I drömmens symbolspråk vill jag finna mening, men drömmen talar om det jag inte vet, framsprungen som den är ur det omedvetna. Jag får passa mig så mitt meningssökande och meningsskapande inte baseras enbart på mina

förutfattade meningar.

Genom att söka på rätt plats i sitt inre via sina drömmar har människan möjlighet att möta sin individuella symbolik. Mötet med drömmar innebär kommunikation mellan medvetandet och det omedvetna vare sig man finner en tolkningshypotes till en dröm eller inte. Att bli medveten är en fortlöpande process, och enligt Jungs grundtes, syftet med en människas liv.

Birgitta Lindqvist avslutar sin introduktion till berättelserna i boken "Genom porten" med orden: "Det var långt senare, efter många

irrfärder i mörka passager som jag började förstå innebörden av det som hände mig på Zanzibar". Med drömmars hjälp har också jag möjlighet att få tag på vad som försiggår i den omedvetna delen av mitt psyke, i den del som ännu minns ljudet av elefanter vredgade tramp, den del som vet att frukta onda andars intrång. Varje natt går jag in genom porten till drömmens kontinent, jag som aldrig varit i Zanzibar.

Hillevi Furtenback

"Snälla flod, du som flyter fram här så stilla, har du sett mina smycken?"

Men floden mumlade bara:

"Följ strömmen, min unga dam. Följ strömmen."

Så hon fortsatte längs flodstranden och ställde samma fråga om och om igen, och hela tiden fick hon precis samma svar från vattnet:

"Följ strömmen, min unga dam. Följ strömmen."

Ur Den hemlighetsfulla floden. En saga från Afrika. Förlaget Hjulet, 1996. ISBN 91-86212-44-3. Text: Laurens van der Post. Sv översättning: Ingmar Johansson. Bild: Larry Norton.

Centrum för Jungiansk Psykologi AB

Edvin Adolphsons väg 4 SE-16940 Solna Tel 08-830 700